

[Aksel Larsen.]

tientil har et afgørende ansvar for, om der kommer international nedrustning; men det betyder ikke, at et lille land som Danmark ikke er i stand til at foretage noget selvstændigt, vise et selvstændigt initiativ, selvstændigt undersøge, hvorvidt dette land bør skride til afrustning. Det udelukker ikke, at dette land kan skride til afrustning.

Jeg er af den opfattelse, at spørgsmålet om international afrustning er et uhyre kompliceret spørgsmål. Jeg er klar over, at det kræver mange og lange forhandlinger. Lad os håbe, at de fører til et resultat, men det er desværre sådan, at de hidtidige forhandlinger stort set er foregået sideløbende med, at stormagterne har oprustet mere end tidligere. Der er et lyspunkt; det er dette, at man synes stort set at være nået til et praktisk standpunkt for prøvesprængninger med kernevåben, og at man i hvert fald synes at forhandle reelt om en aftale, der skulle sikre, at prøvesprængninger med kernevåben ophører. Men ellers er det dog vistnok således, at jo flere nedrustningskommissioner man har haft, og jo mere man har forhandlet på disse nedrustningskommissioners møder, des mere har stormagterne og ofte de med stormagterne forbundne mindre stater oprustet. Jeg tror ikke, man skal lade den slags bestemme vor holdning eller vor stilling, men man skal se på: hvordan er vor situation, hvordan er vore muligheder? Og man skal her tage under alvorlig overvejelse det, vi har sagt, nemlig at Danmarks størrelse, geografiske beliggenhed og alt, hvad dertil hører, gør det mere end usandsynligt, at dette land i tilfælde af krig skulle kunne forsvares og dets befolkning beskyttes militært.

Det, vi foreslår, er, at man skal ned sætte en kommission, som skal undersøge, hvorledes de opgaver, der formentlig vil være enighed om i dette land, skal løses, hvorledes de kan løses, og undersøge, om de kan løses uden militær assistance, hvad vi mener de kan. Vi foreslår, at kommissionen skal undersøge tilrettelæggelsen af de nødvendige civile bevogtningsopgaver o. s. v., de civile bevogtningsopgaver, der hidtil har været varetaget af militæret. Vi foreslår, at kommissionen skal undersøge mulighederne for frivillig opstilling og

oplæring af bevogtningsstyrker, der kan stilles til De Forenede Nationers rådighed. Vi foreslår, at kommissionen skal undersøge, hvorledes man praktisk vil kunne gennemføre afrustning i Danmark, idet vi er klar over, at man formentlig ikke fra én dag til en anden, selv om det sikkert nok kunne gennemføres på et par år, er i stand til at indpasse hele det militære personel i det civile arbejdsmarked, og at man også må bruge nogen tid til at klare de militære anlægs fremtidige anvendelse til civile og fornuftige formål. Vi har foreslået, at kommissionen skulle undersøge, hvilke konsekvenser afrustningen vil få for Danmarks økonomi i almindelighed, og at den endelig som afslutning på disse undersøgelser skulle udarbejde forslag til de fornødne ændringer af forsvarsloven.

Vi har ikke villet gøre os det let; det kunne vi naturligvis have gjort. Vi kunne have fremsat et forholdsvis kortfattet forslag om, at Danmark skal afruste, at det ikke skal have noget militær, men vi er da ganske klar over, at det havde været noget i retning af et demonstrationsforslag. (*Ole Bjørn Kraft*: Ja!). Det behøver det ærede medlem ikke at fortælle mig, for når jeg har sagt det, er det rigtigt; så behøver jeg ikke at have det ærede medlem til at bekræfte rigtigheden af, hvad jeg siger.

Det er dog engang sådan, at under militæret henhører særdeles mange civile foranstaltninger og foretagender, som fortsat må leve videre; jeg tænker på sådan noget som fyr- og vagervæsenet, grænsegendarmet, fiskeriinspektionen og toldinspektionen. Der er uhyre meget, der må passes; det er i øjeblikket henlagt under militæret, hvor det aldeles ikke behøver at være, men hvis man afruster, må man naturligvis finde ud af, hvorledes det så skal klares.

For øvrigt ville jeg nu være tilhænger af, også selv om man ville opretholde militæret i Danmark, at man fandt ud af, hvorledes disse civile opgaver skulle løses, uden at man overdrog til militæret at løse dem. Det er nemlig ingeniørlunde sikkert, at det giver den bedste og mest effektive løsning. Jeg henviser her til noget så enkelt som fiskeriinspektionen. Det er noget, marinen skal varetage, men fiskeriinspektionen bliver ikke varetaget så synderlig godt, angivelig